

PATVIRTINTA
Klaipėdos lopšelio-darželio „Inkarėlis“
direktoriaus 2025 m. rugsėjo 1 d.
įsakymu Nr. V-63

**KLAIPĖDOS LOPŠELIO-DARŽELIO „INKARĖLIS“
IKIMOKYKLINIO IR PRIEŠMOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ UGDYMO(SI)
PASIEKIMŲ DOKUMENTAVIMO IR PAŽANGOS STEBĖSENOS TVARKOS APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Klaipėdos lopšelio-darželio „Inkarėlis“ (toliau – Lopšelis-darželis) Ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikų ugdymo(si) pasiekimų dokumentavimo ir pažangos stebėsenos tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikų ugdymo(si) pasiekimų dokumentavimo ir pažangos stebėsenos tvarką.

2. Aprašas parengtas, vadovaujantis Ikimokyklinio ugdymo programos gairėmis (toliau – Gairės), patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. rugsėjo 4 d. įsakymu Nr. V-1142 (galiojanti suvestinė redakcija nuo 2024-02-15) „Dėl Ikimokyklinio ugdymo programos gairių patvirtinimo“, atnaujinta Klaipėdos lopšelio-darželio „Inkarėlis“ ikimokyklinio ugdymo programa, patvirtinta Klaipėdos lopšelio-darželio direktoriaus 2025 m. liepos 22 d. įsakymu Nr. V-53, Priešmokyklinio ugdymo bendrąja programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. birželio 21 d. įsakymu Nr. V-1058 „Dėl Priešmokyklinio ugdymo bendrosios programos patvirtinimo“, sveikatos stiprinimo programa „Sveikatos takais į aktyvią dieną“, patvirtinta Klaipėdos lopšelio-darželio „Inkarėlis“ direktoriaus 2025 m. kovo 21 d. įsakymu Nr. V-27 „Dėl Klaipėdos lopšelio-darželio „Inkarėlis“ sveikatos stiprinimo programos 2025–2030 metams patvirtinimo“ bei kitais teisės aktais, reglamentuojančiais ikimokyklinio ugdymo veiklą.

3. Aprašas taip pat grindžiamas Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencijos ir Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo nuostatomis, užtikrinančiomis vaiko teises ir gerovę.

4. Aprašo nuostatos yra privalomos įstaigos pedagogams: mokytojams, meninio ugdymo, fizinio, neformaliojo ugdymo mokytojams, logopedui, socialiniam pedagogui; taip pat rekomenduojamos taikyti tėvams (globėjams) ir kitiems ugdytojams, bendradarbiaujantiems ugdymo procese.

5. Vaiko ugdymosi pasiekimų dokumentavimo ir pažangos stebėsenos procesas grindžiamas Lopšelio-darželio Programoje apibrėžtu požiūriu į vaiką – kaip aktyvų, smalsų, kuriantį ir nuolat besimokantį asmenį, turintį teisę į orų, saugų ir įtrauktį užtikrinantį ugdymą(si).

6. Stebėsenos tvarka įgyvendinama laikantis pagrindinių Programoje įvardytų vertybių: vaiko orumo, gerovės, saviraiškos laisvės, lygiavėrcio dalyvavimo, lygiateisiškumo, pagarbos įvairovei, bendruomeniškumo ir kultūrinio tapatumo.

7. Pasiekimų dokumentavimas ir pažangos stebėsenos vykdomi glaudžiai bendradarbiaujant su tėvais (globėjais), siekiant užtikrinti ugdymo tęstinumą ir sėkmę tiek ugdymo įstaigoje, tiek namų aplinkoje.

8. Apraše vartojamos sąvokos:

8.1. Ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas (toliau – Pasiekimų aprašas) – įrankis, padedantis stebėti vaiko pasiekimus ir jo daromą pažangą.

8.2. Vaikų ugdymosi pasiekimai – žinios ir supratimas, gebėjimai, vertybinės nuostatos, kurie įgyjami vaikui dalyvaujant įvairiose ugdymosi aplinkose: ikimokykliniame ugdyme pasiekimai fiksuojami Gairių 18 punkte pateiktas pasiekimų sritys, priešmokykliniame ugdyme – pagal 6 ugdymosi sritis, ugdant integraliai su kompetencijomis.

8.3. Vertybinė nuostata – ugdymo(si) procese įgytas nusiteikimas, polinkis, požiūris, išreiškiantis vaiko santykį su savimi, kitais ir aplinka.

8.4. Esminis gebėjimas – nuo gimimo iki šešerių metų kiekvienoje iš ugdymo(si) pasiekimų sričių įgytas svarbiausias vaiko gebėjimas ką nors daryti, veikti, elgtis, kurti. Šie gebėjimai formuojasi nuosekliai ikimokyklinio ugdymo metu ir plėtojami priešmokykliniame ugdyme, siejant juos su kompetencijų ugdymu.

8.5. Pasiekimų žingsnis – tai nuoseklų pasiekimų augimą rodantys žinių ir supratimo, gebėjimų ir nuostatų pokyčiai, atitinkantys vaiko raidos dėsningumus kokybiško ugdymo sąlygomis. Vaiko pasiekimų žingsnių siejimas su amžiumi yra sąlyginis. Kiekvienas vaikas yra unikalus, pasižymi jam būdingu raidos tempu, turi skirtingą ugdymosi patirtį, todėl to paties amžiaus vaikų pasiekimai natūraliai gali skirtis.

8.6. Skaitmeninis pasiekimų apylankas – vaiko pasiekimus iliustruojančių įrodymų (stebėjimo medžiagos, nuotraukų, kūrybinių darbų ir kt.), rinkinys, padedantis analizuoti vaiko pažangą, vaiko stiprybes ir numatyti tolesnio tobulėjimo žingsnius.

8.7. Aprašo taikymo principai grindžiami universalus dizaino mokymuisi (UDM) principais: kelių reprezentavimo, dalyvavimo ir raiškos būdų užtikrinimu, diferenciacija pagal vaiko poreikius bei barjerų iš anksto mažinimu.

8.8. Vertinimo procese laikomasi asmens duomenų apsaugos reikalavimų (BDAR): duomenys renkami aiškiai apibrėžtu tikslu, minimaliai būtini, saugomi nustatytą terminą, prieigą turi tik įgalioti asmenys.

8.9. Vaizdinė medžiaga (nuotraukos, vaizdo įrašai) kaupiama tik turint tėvų (globėjų) sutikimą; sutikimų registras saugomas administracijoje ir atnaujinamas kiekvienų mokslo metų pradžioje.

II SKYRIUS

VERTINIMO DOKUMENTAVIMO IR PAŽANGOS STEBĖSENOS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

9. Tikslas – dokumentuoti ir stebėti vaikų ugdymosi pasiekimus bei pažangą, siekiant ugdymo(si) kokybės, užtikrinant vaiko orumą, gerovę ir įtrauktį, vadovaujantis universalus dizaino mokymuisi (UDM) principais.

10. Uždaviniai:

10.1. geriau pažinti kiekvieną vaiką ir numatyti jo ugdymo(si) perspektyvą, stebint, ką vaikas jau geba, ko ir kaip mokosi, kokia jo pažanga atskirose pasiekimų srityse, atskleidžiant potencialias jo galias ir švietimo pagalbos poreikį;

10.2. kryptingai planuoti ir veiksmingai įgyvendinti lankstų bendrą vaikų grupės ugdymo(si) procesą, skatinantį kiekvieno vaiko ugdymosi pažangą, atsižvelgiant į individualius poreikius, gebėjimus bei vaikų įvairovę;

10.3. nuosekliai vertinti mokytojo ir kitų ugdytojų sąveikų su vaikais, taikomų pedagoginių strategijų ir metodų, sukurtos aplinkos, paramos ir pagalbos vaikams poveikį kiekvieno vaiko pažangai;

10.4. derinti vaiko, tėvų (globėjų), mokytojų, švietimo pagalbos specialistų lūkesčius dėl vaiko tolesnio ugdymo(si), siekiant visų ugdymo(si) proceso dalyvių kryptingo įsitraukimo į ugdymo(si) procesą, skatinant atvirą partnerystę su šeima ir bendruomene;

10.5. stebėsenos duomenis sieti su vaiko patirtimis, kylančiomis iš regiono kultūrinio tapatumo, gamtos ir bendruomenės aplinkos, taip stiprinant jo pažinimo, kūrybiškumo ir socialinius gebėjimus.

III SKYRIUS

VAIKŲ UGDYMO(SI) PASIEKIMŲ DOKUMENTAVIMAS IR PAŽANGOS STEBĖSENA

11. Vaikų ugdymo(si) pasiekimų dokumentavimą ir pažangos stebėseną atlieka ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo, meninio ugdymo (muzikos), fizinio ugdymo, neformaliojo ugdymo mokytojai, švietimo pagalbos specialistai (logopedas, socialinis pedagogas), įsitraukia tėvai (globėjai). Apie vaikų ugdymo(si) pasiekimus sprendžiama iš vaikų kasdienės veiklos ir jos rezultatų:

11.1. mokytojai nuolat dokumentuoja ugdymo procesą, renka reikšmingus vaikų ugdymosi proceso ir pasiekimų įrodymus (stebėjimo medžiagą, nuotraukas, vaizdo, garso įrašus ir kt.), analizuoja vaikų ugdymosi pažangą;

11.2. meninio ugdymo (muzikos), fizinio ugdymo, neformaliojo ugdymo mokytojai kartu su grupių mokytojais atlieka vaikų pasiekimų ir pažangos stebėseną meninės raiškos, estetinio suvokimo, kūrybiškumo, fizinio aktyvumo srityse;

11.3. fizinio ugdymo mokytojas vykdo vaikų fizinio aktyvumo pasiekimų ir pažangos stebėseną, bendradarbiauja su grupių mokytojais, teikdamas metodinę pagalbą fizinio aktyvumo pasiekimų srities stebėsenos procese;

11.4. logopedas atlieka vaikų, turinčių kalbos ir kalbėjimo sutrikimų, pasiekimų ir pažangos stebėseną, teikia metodinę pagalbą grupių mokytojams vaikų kalbinės raiškos, kalbų supratimo pasiekimų sričių stebėsenos procese;

11.5. socialinis pedagogas atlieka vaikų, turinčių elgesio ir emocijų sutrikimų, pasiekimų ir pažangos stebėseną, teikia metodinę pagalbą grupių mokytojams emocijų suvokimo ir raiškos, savireguliacijos bei savikontrolės, santykių su suaugusiaisiais ir bendraamžiais pasiekimų sričių stebėsenos procese.

12. Vaikų pasiekimai vertinami du kartus per mokslo metus – spalio ir gegužės mėnesiais elektroniniame dienyne „Mūsų darželis“:

12.1. ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimai fiksuojami skiltyje „Pasiekimų žingsneliai pagal naują aprašą“, nurodant vaiko pasiektą žingsnį nuo 1 iki 6;

12.2. priešmokyklinio amžiaus vaikų pasiekimai fiksuojami elektroniniame dienyne „Mūsų darželis“ skiltyje „Formuojamasis vertinimas“ iki spalio 15 d. Atlikus šį vertinimą, skiltyje „Apibendrinamasis vertinimas“ du kartus per mokslo metus (pirmą kartą – iki vasario mėnesio, antrą kartą – iki gegužės 15 d.) atliekamas pažintinis aprašomasis vertinimas. Mokslo metų pabaigoje skiltyje „Apibendrinamasis vertinimas“ pateikiamos išvados ir rekomendacijos dėl vaiko mokymosi tęstinumo pagal Bendrąją programą.

13. Skaitmeniniame vaiko pasiekimų vertinimo aplankale („Mūsųdarželis.com“ – „Vaiko pasiekimai“) vykdoma nuolatinė vaiko ugdymosi stebėseną. Čia fiksuojami tik atrinkti įrodymai, gauti taikant mokytojo pasirinktus metodus, leidžiančius įvertinti konkretaus vaiko ugdymosi raidą ir pasiekimus. Skiltyje „Vaiko pasiekimai“ ne rečiau kaip du kartus per mėnesį aprašoma individuali vaiko pažanga: aptariamos kelios pasiekimų sritys arba bendrai išskiriamos vaiko stiprybės ir tobulintinos sritys.

14. Jei vaikas pradeda lankyti darželį vėliau nei rugsėjo 1 dieną arba dėl ligos ilgesnį laiką jo nelanko, jo gebėjimai įvertinami per 30–60 kalendorinių dienų.

15. Logopedas vaikų, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, pasiekimus fiksuoja ne rečiau kaip kartą per mėnesį.

16. Vaiko pasiekimų fiksavimo ir įrodymų rinkimo metodai:

16.1. Vaiko gebėjimus atspindinčių užduočių nuotraukos;

16.2. kūrybinių darbų nuotraukos su vertinamaisiais komentarais;

16.3. vaiko minčių, pasakojimų, klausimų, sumanymų, draugų vertinimų aprašymai;

16.4. anketinių apklausų fiksavimas (nuotraukos arba kopijos);

16.5. vaiko veiklos pavyzdžių aprašymai, iliustruojantys pastangas, nuomonę, idėjas;

16.6. vaiko įsivertinimo formų nuotraukos;

16.7. pedagogo refleksija;

16.8. tėvų vertinimai (ypač tais atvejais, kai vaikas dėl ligos ar kitų priežasčių negalėjo lankyti įstaigos).

17. Mokytojai nuolatos teikia vaiką motyvuojantį, įtraukiantį, auginantį grįžtamąjį ryšį. Su vaikais pasidžiaugiama veikla, aptariamas veiklos procesas ir rezultatai, vaikai mokosi patys įsivertinti savo veiklos patirtis ir rezultatus. Visi vaikų ugdymosi pasiekimų dokumentavimo, stebėsenos ir surinktos informacijos naudojimo procesai vykdomi laikantis etikos reikalavimų. Skatinama vaikų savirefleksija – jų mintys apie veiklos procesą, rezultatus, sėkmes bei nesėkmes, tai, ko norėtų išmokti.

18. Vaiko, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių, pasiekimų dokumentavimą ir pažangos stebėseną atlieka švietimo pagalbos specialistai (logopedas, socialinis pedagogas). Specialistai mokslo metų pradžioje, gavę tėvų (globėjų) sutikimą, atlieka vaiko specialiųjų ugdymosi poreikių vertinimą, rengia individualų pagalbos vaikui planą, teikia metodinę pagalbą grupių mokytojams. Apibendrintą informaciją pateikia grupių mokytojams ir tėvams (globėjams) elektroniniame dienyne

„Mūsų darželis“ skiltyje „Vaikai“ bei individualių pokalbių metu. Rengiant pirminį ar pakartotinį vertinimą Pedagoginėje psichologinėje tarnyboje, specialistai pildo Mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių vertinimo, ugdymo pritaikymo ir (ar) reikalingos švietimo pagalbos skyrimo tvarkos aprašo 1 priede pateiktą formą, organizuoja aptarimą Vaiko gerovės komisijoje ir individualiai su tėvais. Vaiko gerovės komisija sprendžia dėl papildomų vertinimo priemonių ar adaptacijų, jei nuosekliai fiksuojama lėtesnė pažanga bent dviejose srityse.

19. Švietimo pagalbos specialistai stebi vaikų daromą pažangą nuolat, vaikų gebėjimai fiksuojami ir aprašomi du kartus per metus:

19.1. pirmojo gebėjimų aprašymo paskirtis – fiksuoti vaiko pasiekimus, individualius ypatumus ir numatyti jo ugdymo kryptį (tikslus ir uždavinius), ugdymo individualizavimo ir paramos vaikui ir šeimai formas (rugsėjo mėn.);

19.2. antrojo gebėjimų aprašymo paskirtis – fiksuoti vaiko pasiekimų ir pažangos lygį, pasiektą per mokslo metus (gegužės mėn.). Gebėjimų vertinimo ataskaitos pateikiamos tėvams (globėjams) susitikimo metu ir pristatomos Vaiko gerovės komisijai.

20. Vaikų ugdymo(si) pasiekimų ir pažangos stebėseną sudaro sąlygas užtikrinti atnaujintos ikimokyklinės ugdymo programos dermę su Priešmokyklinio ugdymo bendrąja programa ir tęstinumą tarp ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo etapų.

IV SKYRIUS INFORMAVIMAS APIE VAIKO PASIEKIMUS IR PAŽANGĄ

21. Vaikų ugdymosi pasiekimų dokumentavimo, stebėsenos ir surinktos informacijos naudojimo procesai vykdomi laikantis etikos reikalavimų. Tėvai (globėjai) nuolat supažindinami su vaiko ugdymo(si) proceso ir pasiekimų įrodymais, pastebėjimais individualių pokalbių metu, kuriuose gali dalyvauti ir vaikas. Informacija tėvams taip pat teikiama kasdienių pokalbių metu, supažindinant su vaiko darbais, pedagogo pastebėjimais ir rekomendacijomis.

22. Individualūs vaikų pasiekimų ir pažangos aptarimo pokalbiai su tėvais (globėjais) organizuojami pagal poreikį, bet ne rečiau kaip 2 kartus per mokslo metus (iki spalio 30 d. ir gegužės 30 d.) iškart po pasiekimų fiksavimo ir reflektavimo el. dienyno „Mūsų darželis“ skiltyje „Pasiekimų žingsneliai pagal naują aprašą“, „Formuojamasis“ ir „Apibendrinamasis“ vertinimai“. Aptarimų metu tėvai (globėjai) supažindinami su vaiko darbais, pedagogo pastebėjimais ir rekomendacijomis. Prireikus individualiuose pokalbiuose gali dalyvauti Vaiko gerovės komisijos nariai bei švietimo pagalbos specialistai.

V SKYRIUS ATSAKOMYBĖ IR ĮGALIOJIMAI

23. Už vaiko pasiekimų ir pažangos vertinimą atsakingi grupės mokytojai, kiti vaiką ugdantys specialistai, tėvai. Vertinimas vyksta nenutrūkstamai ir grįžtamai.

24. Vaiko pasiekimų ir pažangos vertinimo medžiaga yra konfidenciali, saugoma grupėje, el. dienyne „Mūsų darželis“.

25. Aprašo vykdymą kontroliuoja Lopšelio-darželio direktorius, koordinuoja direktoriaus pavaduotojas ugdymui.

26. Lopšelio-darželio direktoriaus pavaduotojas ugdymui koordinuoja pasiekimų ir pažangos informacijos rinkimo, fiksavimo bei panaudojimo procesą, užtikrina stebėsenos dermę įvairiose amžiaus grupėse, inicijuoja vaikų pasiekimų ir pažangos aptarimą Mokytojų tarybos bei Vaiko gerovės komisijos posėdžiuose. Taip pat atsako už tai, kad vaikų pasiekimų stebėseną būtų suderinta su įstaigos atnaujinta ikimokyklinio ugdymo programa ir Priešmokyklinio ugdymo bendrąja programa, užtikrinant ugdymo(si) tęstinumą.

VI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

27. Aprašas įsigalioja nuo jo patvirtinimo Klaipėdos lopšelio-darželio „Inkarėlis“ direktoriaus įsakymu dienos.

28. Aprašas skelbiamas Klaipėdos lopšelio-darželio „Inkarėlis“ interneto svetainės adresu <http://www.inkareliomokykla.lt/> bei el. dienyne „Mūsų darželis“ (skiltyje „Bendri dokumentai“), užtikrinant bendruomenės narių prieinamumą.

29. Aprašo pakeitimus ir papildymus teikia Mokytojų taryba, atsižvelgiant į teisės aktų pakeitimus, įstaigos veiklos vertinimo ir vaikų pasiekimų stebėsenos rezultatus. Pakeitimus tvirtina įstaigos direktorius.

30. Duomenų saugojimas: skaitmeniniai vertinimo įrašai saugomi ne ilgiau kaip vienerius mokslo metus po vaiko išvykimo iš Įstaigos, išskyrus atvejus, kai teisės aktai numato kitus terminus; prieigą turi tik įgalioti darbuotojai.

31. Ginčų / pastebėjimų tvarka: jei tėvai (globėjai) turi pastabų dėl vertinimo, jie raštu kreipiasi į grupės mokytoją ir direktoriaus pavaduotoją ugdymui; prireikus šaukiamas VGK aptarimas, priimami susitarimai dėl papildomų stebėjimų ar pagalbos.

SUDERINTA

Klaipėdos lopšelio-darželio „Inkarėlis“
mokytojų tarybos 2025 m. rugpjūčio 28 d.
posėdžio protokoliniu nutarimu
(protokolas Nr. V2-4)